

ПАМ'ЯТІ ЮРІЯ СЕРГІЙОВИЧА ЛІПАТОВА

31 серпня на 81 році пішов з життя Юрій Сергійович Ліпатов — видатний вчений у галузі високомолекулярних сполук, академік Національної академії наук України і Міжнародної академії творчості, доктор хімічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі на-

уки і техніки, іменних премій Л.В. Писаржевського та А.І. Кіпріанова Національної академії наук України, а також премії ім. Поля Флорі Міжнародної академії творчості — радник при дирекції Інституту хімії високомолекулярних сполук НАН України, колишній його директор.

Ю.С. Ліпатов народився в Іваново-Вознесенську (Росія). Закінчив Московський нафтовий інститут ім. академіка І.М. Губкіна за фахом "технологія нафти і газу".

Наукову діяльність він почав у Фізико-хімічному інституті ім. Л.Я. Карпова (Москва) у 1951р. і продовжив в Інституті загальної і неорганічної хімії АН Білорусії (1959—1964). З 1965 по 1985 рік Ю.С. Ліпатов — директор Інституту хімії високомолекулярних сполук АН України (ІХВС), до 2005 року очолював також відділ фізикохімії полімерів.

В ІХВС найбільш яскраво розкрився багатогранний талант Ю.С. Ліпатова як вченого і організатора науки. Він зробив вирішальний внесок у становлення і розвиток інституту та перетворення його в головний центр полімерної науки в Україні, наукові розробки якого досягли міжнародного рівня і визнання.

Наукова діяльність ученого-хіміка була спрямована на вирішення фундаментальних проблем хімії, фізикохімії, технології полімерів і композиційних полімерних матеріалів. Особливо вагоме значення мають його основоположні роботи з вивчення міжфазових явищ у багатокомпонентних полімерних системах, їх структури та властивостей, зокрема підсилення сумішей та сплавів полімерів дисперсними та волокнистими наповнювачами з урахуванням впливу межі поділу з твердим тілом на кінетику та фазове роз-

ділення у гетерогенних полімерних системах.

Практично спрямовані наукові дослідження дозволили розробити і широко впровадити необхідні народному господарству полімерні матеріали — високоефективні клейові композиції, наповнені і армовані захисні покриття, плівкові матеріали, термостійкі зв'язуючі і т.п.

Велике значення мають досягнення академіка Ю.С. Ліпатова в галузі фізикохімії поліуретанів та матеріалів на їх основі.

Юрій Сергійович Ліпатов — співавтор наукового відкриття під назвою "Властивості рідких сумішей полімерів в області розшарування" (1992); автор 19 монографій, 5 з яких видані за кордоном (Англія, Нідерланди, Канада, США), більш 1300 наукових статей і 140 винаходів. Уперше в світовій літературі ним були написані монографії з адсорбції полімерів, фізико-хімічних основ підсилення полімерів, взаємопроникних полімерних сіток та колоїдної хімії полімерів ("Адсорбция полимеров" (1972), "Взаимопроникающие полимерные сетки" (1979), "Colloid Chemistry of Polymers" (1988), "Polymer Reinforcement" (1995), "Thermodynamics of Polymer Blends" (1997), "Phase-Separated Interpenetrating Polymer Networks" (2001) та ін.).

Ю.С. Ліпатов створив єдину в Україні наукову школу в галузі хімії і фізикохімії полімерів і полімерних композитів, що одержала широке визнання. Серед його учнів 10 докторів і 50 кандидатів наук.

Тривалий час Юрій Сергійович був членом редколегії Українського хімічного журналу, Доповідей Академії наук України, журналів *Высокомолекулярные соединения*, *Journal of Adhesion* (США), *Composite Interfaces* (США), *Journal of Polymer Materials* (Індія).

За досягнення в науці та її організації академік Ю.С. Ліпатов був нагороджений орденом "Дружби народів" і "За заслуги" III ступеня, Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР, Грамотою Верховної Ради України, медалями та іншими відзнаками.

Всі, хто знав Юрія Сергійовича, щиро поважали його як видатного вченого, талановитого педагога, керівника і організатора науки.

Світла пам'ять про Юрія Сергійовича Ліпатова — талановитого вченого, вимогливу і шляхетну людину назавжди залишиться в серцях його колег, учнів і друзів.